

NOTAT

Dato: 19. Marts 2025
Sag: 24/13102-5
Sagsbehandler: /HPE

Tilbud og udsalg

Kender du det? Du får en mail, hvor en forretning reklamerer for en frakke, du har haft kig på i lang tid, og nu kan du så spare 25 %, fordi frakken er kommet på udsalg. Eller måske er det en køkkenmaskine, som du længe har ønsket dig, og som pludselig bliver udbudt 500 kroner lavere end normalprisen, som butikken skriver. Og så får du den der tanke. Kan det nu også passe? Er det virkelig sådan et godt tilbud, som de skriver? Det kan være lidt af en jungle at finde rundt i udsalgspriser og før og nu priser og gode tilbud, og derfor har jeg indkaldt assistance i denne episode af podcasten Råd til Forbrug. Vores forbrugerjuridiske chef Susanne Aamann har lovet at guide os igennem reglerne for, hvornår butikkerne må skrive det ene og det andet på prisskiltene. Velkommen Susanne.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

ERHVERVSMINISTERIET

- Tak.

Lad os begynde med at kigge på udsalg. Der er januarudsalg og sommerudsalg og fødselsdagsudsalg og jubilæumsudsalg. Og sågar ophørsudsalg. Der er nok af anledninger for, at forretningerne kan lokke kunderne ind med gode priser. Og når vi ser de gule skilte i butiksvinduerne eller på nettet med minus 25 og minus 50 %, så kan det godt vække sådan en følelse af wauw det skal jeg i hvert fald ikke gå glip af. Kender du ikke det, Susanne?

- Jo, det gør jeg. Og butikkerne, de frister os jo når de sætter priserne på varerne ned. Men det er jo også det, der er meningen, så de kan få ryddet op i deres lagre.

Men hvornår må de egentlig skrive, at noget er udsalg, Susanne?

- Ja men en butik må reklamerer med udsalg, hvis en væsentlig del af varerne rent faktisk er nedsat. Så butikken må ikke bare skrive udsalg og så kun f.eks. have tre varer sat ned.

Okay og så er der også nogle regler omkring priserne. For en butik må ikke købe varer hjem, som kun bliver købt hjem for at kunne sætte dem på udsalg, vel?

- Nej, det må den ikke. Det skal være de priser varerne har kostet i lang tid, som så bliver sat ned, når butikken siger, at den holder udsalg.

Og det betyder vel, at en butik heller ikke bare lige må hæve priserne som i al diskretion forud for et udsalg, vel?

- Nej, det er ulovligt først at hæve prisen og så derefter sænke dem igen og så bare kalde det et godt tilbud. En vare skal have den samme... hvad kan man sige? Høje normalpris i en mindst 30 dage før den sættes ned og kan kaldes et tilbud eller et udsalg.

Hvad kan jeg som forbruger egentlig gøre, hvis jeg i tvivl om jeg skal købe en bestemt vare, som ser ud til at være kommet på udsalg?

- Jamen, så er vi tilbage til det gode gamle råd om at tjekke prisen på varen andre steder. Så hvis en butik hævder, at en bestemt taske eller en støvsuger er på udsalg med en før og nu pris, så kan det være klogt lige at lave et tjek på nettet og se hvad andre forretninger sælger de her varer til.

Hvad så hvis en butik har lovet mig, at jeg roligt kan købe den her vare? For eksempel den her berømte frakke eller måske en kaffemaskine til normalprisen, fordi varen den kommer ikke på udsalg. Og så kan jeg så alligevel se den 300 kroner billigere, når udsalget starter.

- Jamen det afhænger lidt af omstændighederne, fordi hvis butikken rent faktisk ved, at den vil sætte varen ned, så er den jo i ond tro og fortæller dig noget forkert og så er det vildledende. Men det er ikke altid, at en butiksassistent ved, om en vare bliver sat ned senere, og det må han godt sige, den ikke gør. Så altså, en butik må som udgangspunkt jo ændre prisen på en vare, når den vil. Og er det ikke sikkert, at personalet ved hvilke ting der bliver sat ned på udsalget. Men hvis de ved, at noget bliver sat ned og fortæller dig noget forkert, så er det selvfølgelig ulovligt. Men ellers har butikker som udgangspunkt ret til og sænke priserne, når de vil.

Hvis en butik gør sådan noget i ond tro, hvordan kan jeg som kunde så vide, at de har gjort det i ond tro, altså kan jeg bevise det på en eller anden måde?

- Det er meget svært at bevise, altså så skal man næsten få en håndhævede myndighed til at tage sagen op og undersøge, hvad det er der er foregået. Måske på hovedkontoret. Så det kan godt blive svært at bevise, ja, men man måske peger det i den retning, hvis varen dagen efter kommer på udsalg eller et eller andet. Det er jo svært, hvis en to måneder efter kommer på udsalg, så er det måske mere reelt, at butikken ikke har vidst det.

Og så skal det måske også. Hvis man går virkelig til den og skal undersøge det her, så skal det måske være en lidt større ting end en frakke.

- Ja, det tror jeg også, men det er svært at bevise.

Kan jeg så godt gå ind og forlange mine penge tilbage for min vare og så gå ind og købe den igen til den lavere pris?

- Nej, det kan du som udgangspunkt ikke. Så skal du have aftalt, at du kan få pengene tilbage, da du købte varen.

Og det vil så også betyde, at hvis jeg nu har lavet en købsaftale på sådan en lidt større ting, f.eks. en vaskemaskine, som først skal leveres til mig om 14 dage, så kan jeg heller ikke forlange at få maskinen billigere, selv om den så kommer på udsalg, når de 14 dage er gået.

- Nej, fordi når en købsaftale er indgået mellem dig og butikken, så ligger prisen fast med mindre du altså har aftalt noget andet med den her butik. Det gælder også, selv om butikken ugen efter sætter varen på tilbud til en lavere pris.

Hvad så, hvis jeg købte den der frakke på udsalg? Altså den jeg har gået og kigget på i lang tid, men så kan jeg så mærke, at jeg nok i virkeligheden lod mig gribe af situationen, og faktisk har jeg slet lyst til at have den alligevel kan jeg så godt fortryde mit køb?

- Jamen du ikke fortrydelsesret, hvis du har købt frakken i en fysisk butik, med mindre du har aftalt det med butikken, og det har du altså ikke ret til at få dine penge tilbage.

Og der er ikke nogen andre ting omkring det, hvis det er udsalg?

- Nej, det gælder det samme. Præcis.

Men hvad så, hvis jeg købte den der frakke på nettet?

- Jamen, hvis du har købt frakken på nettet, så gælder der noget andet, for så har du 14 dages fortrydelsesret, og det gælder altså også på udsalgsvarer. Og så har du også ret til at få dine penge tilbage, hvis du fortryder et køb på nettet. Også selvom det er på udsalg.

Ind i mellem er jeg også stødt på reklamer både for fysiske butikker og netbutikker, hvor der står ophørsudsalg. Og det får mig jo automatisk til at tænke, at forretningen skal lukke.

- Jamen, en butik må kun reklamere med et ophørsudsalg, hvis butikken reelt lukker.

Må forretningen godt købe ekstra varer hjem til et ophørsudsalg, hvor de måske forventer, at der kommer en hel del kunder i butikken.

- Nej. Det må den heller ikke. Det er kun varelageret og allerede bestilte varer, som må sælges på et ophørsudsalg og på et sådan almindeligt sæsonudsalg.

Må et ophørsudsalg fortsætte på ubestemt tid?

- Nej, et ophørsudsalg kan vare, indtil varelageret er solgt. Men hvis det varer længere end tre måneder, så skal myndighederne holde ekstra øje med det. Og det samme gælder i øvrigt, hvis det er et flytteudsalg eller et ombygningsudsalg eller noget i den stil.

Okay, så er der jo også den genre, som man kalder tilbud. Jeg synes mest jeg kender det fra supermarkedet, hvor der er smør eller mælk på tilbud, men tilbud findes jo indenfor alle slags butikker. Hvad er de overordnede regler om tilbud Susanne?

- En butik må kun skrive, at en vare er på tilbud i forhold til normalprisen, hvis varen forinden har været sat til salg til den her normale normalpris i mindst 30 dage, og for varer, som må antages at blive forringet eller forældet hurtigt, så gælder det dog kun i 14 dage.

Kan en butik have tilbud på en vare i længere tid? Altså hvis den nu har købt et stort parti hjem af en eller anden vare?

- Nej, et tilbud må kun vare i 10 dage eller i 5 dage for varer, som må antages at blive forringet eller forældet hurtigt. Er varen sat på tilbud længere end disse 10 eller 5 dage, så må tilbudsprisen som udgangspunkt opfattes som den nye normalpris.

Men hvad nu hvis en butik har købt en masse dåser flåede tomater hjem eller en hel masse af en bestemt model gummistøvler, så er det ikke sikkert den kan nå at sælge dem alle sammen på 10 dage.

- Nej, men hvis butikken kan sætte denne vare på tilbud i længere tid end 10 dage, men så skal den tydeligt oplyse om, hvor længe det her tilbud varer. Det gælder både, når tilbud begynder, og hvis butikken senere forlænger tilbuddet.

Og det er ikke nok, at butikken bare skriver så længe lager haves. Det står der jo tit.

- Ja, det gør der, men der er grænser for, hvor længe butikken må sætte varen på tilbud. Hvis den har været til salg til normalprisen i 30 dage, må den højst være på tilbud i halvdelen af den periode, det vil sige i 15 dage derefter.

Og hvad skal der så ske?

- Det betyder, at hvis forretningen stadig har gummistøvler tilbage, når de f.eks. 15 dage er gået, så kan man ikke længere kalde det et tilbud, for så er det blevet den nye normalpris på varen.

Der er også nogle butikker, som reklamerer med slagtilbud, og det lyder jo som om det er en helt ekstraordinært lav pris. Men hvad er reglerne for slagtilbud?

- Hvis en butik annoncerer med de her slagtilbud, så skal den tydeligt gøre opmærksom på, hvis den kun har sat et begrænset antal varer til salg til den her fordelagtige pris, er der kun meget få varer. Så skal butikken oplyse, at der er meget få eksemplarer i de enkelte butikker, og det skriver de også, ofte vil man se sige begrænset antal eller lignende.

Men det kan jo godt være, at man som forbruger ikke betaler en pris i kroner og ører, men derimod i data. Hvad gælder så?

- Jamen, skriver en virksomhed for eksempel, at deres e-bog er gratis, men at du lige skal indtaste dine personlige oplysninger som navn og adresse eller alder og telefonnummer? Jamen, så er den her e-bog måske i virkeligheden ikke gratis, fordi virksomheden beder dig så her om, faktisk at betale med din data.

Men når data altså er en form for valuta, hvilke nogle rettigheder har kunden så?

- En betaling med data er et køb efter købeloven. Når du bliver bedt om at afgive flere personoplysninger, end det er nødvendigt for at modtage det her digitale indhold eller gør brug af en digital tjeneste. Hvis vi tager eksemplet med e-bogen, og du bliver bedt om at indtaste din fysiske adresse og alder og måske tilmelde dig et nyhedsbrev og i den sammenhæng måske også tilkendegive din interesser, så er det omfattet af købeloven, fordi en virksomhed behøver hverken at kende dine interesser eller din fysiske adresse for at kunne levere den her e-bog til dig.

Men hvad betyder det så, at jeg er omfattet af købeloven som køber? Som kunde?

- Jamen, men når du er omfattet af købeloven, fordi du har afgivet flere data, end det egentlig var nødvendigt. Jamen, så er du omfattet af købeloven, og det betyder jo for eksempel, at du så har ret til at reklamere over en mangel, og virksomheden har en afhjælpningspligt, hvis der er en mangel. Så alle de rettigheder, som du har som forbruger efter købeloven, dem får du også, hvis du betaler med din data, og købet er omfattet af købeloven.

Og nu snakkede vi lige om, at det kunne være mine oplysninger som adresse og sådan noget, Men der kan jo også være nogle andre data, som han får sælgeren af mig.

- Jamen det kan være forskellige personoplysninger eller for eksempel dine præferencer i form af din søge- eller handelshistorik. Man ser for eksempel, at virksomheder beder dig om at klikke af jamen hvad er dine interesser? Og så det ud fra det kan virksomheden jo sige en hel masse om dig.

Og hvilken værdi har de her oplysninger så for sælgeren?

- Jamen, sælgeren kan bruge det til at sende dig målrettede reklamer, men de kan også sælge de her oplysninger videre til andre virksomheder, så de også kan sende dig målrettede reklamer.

Så det kan godt være, at mine data ikke bare havner hos den her sælger, men faktisk også ryger videre til andre.

- Ja, og det skal virksomheden så sørge for at oplyse dig om. Men, men det kan de godt.

Så der skal man altså være ret vågen som forbruger. Og så skal man huske, at et tilbud, som lyder for godt til at være sandt.

- Måske er det.

Mange tak fordi du kom, Susanne Aamann. Du kan høre mange flere podcasts med gode forbrugerråd i den her serie Råd til forbrug på vores hjemmeside forbrug.dk.